

Fagdannelse som betingelse for ansættelse i fængselsvæsenet.

Ved i denne årgangs 1 hefte, s. 36, at omtale Københavns nybyggede stadsfængsel udtalte jeg, at hele det ydre apparat stod i fuld færdig stand overensstemmende med alle nutidens fordringer til et varetægtsfængsel; der manglede kun den vigtigste faktor, manden nemlig til at sætte det i gang og lede det. Den første betingelse i så henseende var at finde en fagmand, som denne vigtige opgave kunde betros til.

Det udvalg, som af borgerrepræsentationen var nedsat for at tage den tillægsbevilling til budgettet under overvejelse, som det ny fængsel gjorde nødvendig for at kunne tages i brug, udtalte sig således om besættelsen af posten som inspektør for fængslet: »og der er i udvalget enighed om varmt at anbefale, at denne stilling så vidt muligt besættes med en i fængselsvæsenet uddannet mand. Udvalget må nemlig gå ud fra, at en væsentlig garanti for, at en så stor og vanskelig opgave som organisationen af det nye fængsels drift og ledelse løses på en tilfredsstillende måde, må søges i, at særlig den først ansatte inspektør foruden de personlige egenskaber, der selvfølgelig altid må fordres, også har den fornødne fagdannelse. Dette vil selvfølgelig også bortset fra den første vanskelige tid være af største betydning for, at ledelsen sker i den rette ånd og efter rationelle grundsætninger.«

En tydeligere udtalelse og med større præcision fremsat forestilling om, at det nødvendigvis måtte være en fagmand, der ansattes, kan ikke tænkes. Og der er ingen tvivl om, at udvalget fortjener påskønnelse for denne udtalelse, som temmelig sikkert har haft sin del i sagens endelige afgørelse, hvorved Stenor Grundtvig, assistent sidst ved Horsens strafanstalt, udnævntes til inspektør ved Københavns civile fængsler.

Når dette fremdrages her, er grunden den, at det er første gang, at stadens fængselsvæsen er lagt i sagkyndige hænder, og at man samtidig gjorde tilsynet med stadens civile fængsler til en særlig post, ganske vist sorterende under Københavns politidirektør så længe, til der af magistraten er forhandlet med justitsministeriet om den mulighed, at få den nævnte stilling erklæret uafhængig af politidirektøren og underlagt en faglig autoritet, som også antydet af udvalget.

Når det foran er fremhævet, at man ansatte en sagkyndig mand som arrestinspektør, så slog man tillige dermed fast, at tidligere bestræbelser for at ansætte særlig politimænd og afskedigede officerer i sådanne stillinger fremtidig måtte betragtes som ørkesløse. Man stillede dermed den faglige dannelse på fængselsvæsenets område ligeberettiget med ansættelse i statens andre institutioner, som fordrer en særlig uddannelse, og derfor må Grundtvigs udnævnelse som fængselsinspektør betragtes som en sejr for fængsels sagen. Men også i andre henseender har ansættelsen af en faglig uddannet mand sin betydning. Enhver ved, hvor stor en brist de kriminalistiske oplysninger hidtil har lidt af, idet de intet meddele om de korte straffes betydning; vel udfyldes hullet ikke ved oplysninger alene for Københavns vedkommende, men det vil dog være af stor interesse, at sådanne komme til at foreligge, idet København utvivlsomt er den kommune, hvor de finde den største anvendelse; og det er ikke godt at vide, hvilken rækkevidde disse oplysninger kan få. Faktisk er det i hvert tilfælde, at de for Kø-

benhavns vedkommende fremtidig vil kunne gives med stor pålidelighed.

En anden henseende, hvori den nævnte ansættelse kan få betydning, er arbejdsvirksomheden i fængslet. Den har i længere tid været utilfredsstillende og forsømt i Københavns civile fængsler. Jeg skal i den retning minde om de i førnævnte tidligere artikel om Københavns ny fængselsbygning anførte udtalelser om arbejdets betydning og nødvendighed i fængslet. Det vil deraf ses, hvor megen vægt der er lagt derpå, og det er at håbe, at det vil lykkes lidt efter lidt at bringe en arbejdsvirksomhed i stand, hvorved unyttig lediggang undgås og nyttig virksomhed skabes, og derom tør det i lige måde håbes, at de fremtidige beretninger vil bringe meddelelser.

Men det er ikke blot ved besættelsen af stillingen som inspektør ved Københavns civile fængsler, at fængselsagen kan siges at have vundet en sejr, det samme gælder også ved den sidste besættelse af inspektør-posten ved Christianshavns strafanstalt. Ved opslaget af denne post, der omtrent faldt sammen med opslaget af inspektør-posten ved de civile fængsler, fordrede overfængselsinspektionen nemlig, at ansøgerne skulde have fagmæssig fængselsuddannelse. Såvidt mig bekendt er det første gang, en sådan fordring er fremsat ved besættelsen af en overordnet plads i fængselsvæsenet, og det er at håbe, at det vil blive en ufravigelig betingelse i fremtiden for lignende ansættelser.

Ønskeligt vilde det være, om man anvendte denne betingelse overfor alle ansættelser i overordnede stillinger i fængselsvæsenet. Jeg sigter herved særlig til posterne som økonomiskriver og bogholder. Disse bør dog billigvis besættes af folk, som forud have arbejdet i fængselsvæsenets tjeneste på kontorerne, for så vidt de egne sig dertil. Man har derved tillige den store fordel at få folk, der ere fængselsmænd, og dette er efter nutidens opfattelse ikke uvigtigt, da den i fængslet ansatte har den pligt at tilse fangen. Der skabes desuden en større fængselsstab, når man an-

sætter skriveren med håb om at avancere, medens det nu næsten kun drejer sig om assistentens avancement til fængsels-inspektør.

I forbindelse hermed står spørgsmålet om at ansætte kvinder i kvindefængslet, som yderligere er pointeret på den nylig afholdte Pariserkongres, hvor spørgsmålet om kvindefangens behandling blev rejst. Som bekendt er det almindelige opsyn hos os kvinder; men spørgsmålet drejer sig nærmest om det øvrige personale ved kvindefængslet udover inspektøren og assistenten. Det består hos os af mænd, men det kan næppe omtvistes, at det vilde være en heldig reform at søge kvinder anbragt i disses sted. I kvindefængslet er der jo kun helt igennem tale om at behandle og påvirke kvindefanger. Der kan ikke være tvivl om, at dette ligger naturligst for kvinden, som absolut må have en dybere og finere forståelse af sit eget køn, både i retning af simulation og ærlig stræben efter forbedring, ligesom der vil være forskellige tilfælde, som kvinden behandler og kan behandle med langt større delikatesse end manden. Ligeledes vil den kvindelige overordnede have en lettere og klarere forståelse af kvindefangens anbringelse ved arbejdet og om dets udførelse. Hun vil lettere dirigere opsynspersonalet og undgå at blive stukket blår i øjnene; kvinden har som regel blikket i højere grad åbent for mange små detaljer, end manden i almindelighed har. Når undtages inspektøren, assistenten, præsten og tildels lægen, hvilken sidste godt kan være kvinde, bør hele det øvrige personale naturligst besættes med personer af kvindekønnet, idet der ingen som helst grund er til, at økonomiskriver, bogholder og andre skrivere i kvindefængslet skal være mænd. At finde dygtige kvinder til slige stillinger vil i vor tid næppe være vanskeligt. Jeg ved meget vel, at den sidstnævnte reform ikke vil finde sin udførelse for det første; men derfor er der ingen grund til ikke nu at henvende opmærksomheden derpå.

Fr. Stuckenberg.